

Herrestad

HERRESTADS socken av Dals härad, norr om Tåkern, är en bördig och tätbefolkad slättbygd. Marken är fri från sten, och dalar och höjder av betydelse saknas. Jordarten utgöres av lerblandad svartmylla. Socknen bevattnas av Mjölnaån, som från Tåkern flyter i först nordvästlig, sedan nordöstlig riktning mot Strå.

Fornminnen: Talrika fynd ha blivit gjorda. Bland fasta minnesmärken märkes bl. a. den s. k. biskop Kols källare, strax öster om kyrkan. Biskop Kol, förste kände biskopen i Linköping, innehade troligen Herrestad som prebende.

Areal: 14,73 kvkm. Enligt 1938 års fastighetstaxering är ägoviddens: 913,15 har åker, 24,2 tomt och trädgård, 43,25 kultiverad betesäng, 71,35 annan betesäng, 21,2 övrig mark.

Jordbruksvärde: 1.386.600 kr.

Invånarantal: 374 (1939).

Herrestads socken — "Haerastadhum" 1208 — ingår sedan 1938 som del i Örberga, Nässja, Herrestads och Källstads pastorat.

Kyrkan härstammar till sina äldsta delar från medeltiden. Den består av torn och långhus med lägre och smalare kor. Sakristian torde vara mycket gammal. Kryssvalv från medeltiden. — Bland inventarierna märkes ett antependium (från 1400-talet) av röd florentinsk sammet med bräm i rikt Vadstenabroderi, förvarat i Nordiska Museet. I kyrkan finnes altarskåp från medeltiden föreställande Jungfru Marias kröning, samt pietägrupp och triumfkrucifix likaledes från medeltiden.

Kyrkoherde: Lindahl, Axel Henrik.

Komminister: Hjalmarsson, Hans Ingevald.

Herrestad

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 61,1 har, därav 55,2 åker, 3,5 betesmark, 2,4 tomt o. trädg. Tax.-v. 57.600.

Jordart: Dungjord på lerbotten. Manbyggn. uppf. 1829. Ekonomibyggn. uppf. 1902. 7 hästar, 1 unghäst, 18 kor, 10 ungdjur, svin o. höns till husbehov. Arealen delv. täckdikad. Gården till släkten i mitten av 1700-talet. Den drives i sambruk med Åsberga 3/8 mtl. Areal: 17,5 har. Tax.-v. 23.700.

Äg.: Edvard Gustavsson f. 1864. Son till Gustav Jonsson o. h. h. Eva f. Persson.

Äg.: F. d. led. av komm.-nämnd.

Arr. (sedan 1906): Edvard Andersson. Son till A. P. Andersson o. h. h. Karolina. Gift med Clara f. Carlsson. Barn: Hillevi, Björledal, Folke, Altenius.

Erlunda

Postadr.: Arneberga.

Areal: Total 26 har, därav 25 åker, 1 betesmark. Tax.-v. 29.300.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. omkr. 1840. 3 hästar, 1 unghäst, 6 kor, 2 ungdjur, 4 svin, 50 höns. Gården till släkten 1935 genom nuv. äg.

Äg.: Carl Alfred Gustafsson f. 1897. Son till Ernst A. Gustafsson o. h. h. Jenny f. Fredriksson. Gift med Agda f. Ströberg (död 39). Barn: Carl-Erik (död 38).

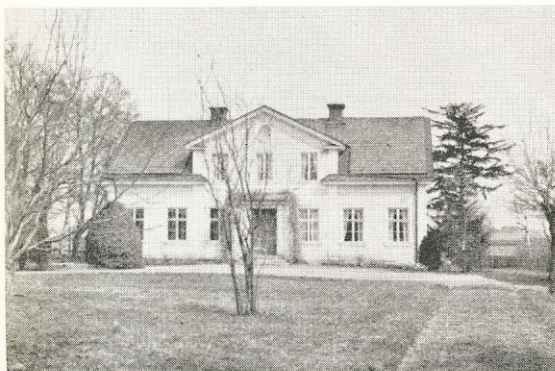
Herrestad, Fjärdingsmansgården

Postadr.: Herrestad.

Areal: 36,5 har åker, tomt o. trädg. Tax.-v. 49.300
 Jordart: Dungjord på lerbotten o. svartmylla på blålera. Manbyggn. uppf. omkr. 1850. Ekonomibygn. uppf. 1914, svinhus o. magasin 1930. 4 hästar, 10 kor, 8 ungdjur, 5 svin, 50 höns. Arealen delv. täckdikad. Gården till släkten i slutet av 1700-talet.

Äg.: Syskonen Nanny o. Erik Pettersson. Barn till Adolf Pettersson o. h. h. Tilda. E. P. f. 1882 (gift med Betty f. Karlsson, barn: Ingvar, Karl Erik).

Äg.: E. P. är kyrkovärd, led. av kyrko- o. skolråd. samt valnämnd.

Herrestad, Hagården

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 42 har, därav 35 åker, 7 betesmark, tomt o. trädg. Tax.-v. 50.100.

Jordart: Lera på lerbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1863. Ekonomibygn. uppf. omkr. 1854. 4 hästar, 2 unghästar, 12 kor, 8 ungdjur, svin till husbehov, 40 höns. Gården har varit i släkten i 3 generationer.

Äg.: Emelia o. Anna Andersson f. resp. 1856 o. 1863. Döttrar till Christoffer Andersson o. h. h. Kristina f. Andersson.

Arr. (sedan 1927): Carl Hall f. 1882. Son till Kristoffer Pettersson o. h. h. Anna f. Karlsson. Gift med Maria f. Johansson. Barn: Maria, Carl, Axel, Emmy.

Herrestad Källaregård

Postadr.: Herrestad.

Areal: 14 har åker. Tax.-v. 18.400.

Jordart: Svartmylla på lerbotten o. mulljord på kalkörsbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1845. Ekonomibygn. uppf. omkr. 1850, tillb. 1910. 2 hästar, 1 unghäst, 6 kor, 2 ungdjur, svin till husbehov, 40 höns. Gården till släkten 1873 genom nuv. äg:s fader.

Äg.: Johan o. Elin Karlsson. Barn till Kristoffer Karlsson o. h. h. Helena.

Arr. (sedan 1935): Frans Torén f. 1898. Son till Oskar Torén o. h. h. Botilda Persdotter. Gift med Gerda f. Svensson. Barn: Sven, Karl-Erik, Rune.

Arr.: Genomgick Bjärka-Säby lantbruksskola 1921—22.

Herrestad Lillgård

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 27 har, därav 25 åker.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1850. Ekonomibygn. uppf. 1908. 3 hästar, 9 kor, svin o. höns till husbehov. Gården har varit i släkten i 3 generationer.

Äg.: Oskar Larsson f. 1866. Son till Lars J. Johansson o. h. h. Kristina f. Jonsson.

Arr. (sedan 1937): Harry Pettersson f. 05. Son till Carl C. Pettersson o. h. h. Augusta f. Nilsson.

Herrestad f. d. Länsmanboställe

Postadr.: Herrestad. Tel. 39.

Areal: Total 28 har, därav 26 åker, 2 kultiv. betesmark. Tax.-v. 37.300.

Jordart: Lerjord o. styv lera. Manbyggn. uppf. 1880, renov. Ekonomibygn. uppf. 1880 o. av äldre datum. 4 hästar, 16—17 kor, 14 ungdjur, delv. stamb.-f. o. kliniskt undersökt S. R. B.-besättn. Traktordrift. Arealen täckdikad. Garden till släkten 1900 genom arrende från Staten av nuv. äg:s svärfader. Nuv. äg. övertog arrendet 1922, varefter gården friköptes 1940.

Äg.: Ernst Erik Eriksson f. 1886. Son till Anders Eriksson o. h. h. Matilda f. Aronsson. Gift 11 med Elsa Sofia f. Elwing. Barn: Ingemaja, Anna Greta, Sven Erik, Lilly Viola.

Herrestad Mellangård (Huvudbyggnaden)

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 35 har, därav 31,5 åker, 2,5 ängsmark, 0,75 betesmark, 0,25 övr. mark. Tax.-v. 50.000.

Jordart: Huvudsakl. lermylla på lerbotten o. kalkbl. lermylla på mägerbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1868. Ladug. uppf. 1928, övr. byggn. omkr. 1868. 5 hästar, 1 unghäst, 1 tjur, 8 kor, 9 ungdjur, svin till husbehov, 40 höns. Garden till släkten 1868 genom folkskollärare Gustav Eriksson. Ett antal mindre betesområden vid sjön Tåkern tillhöra gården o. ha inköpts från andra hemman.

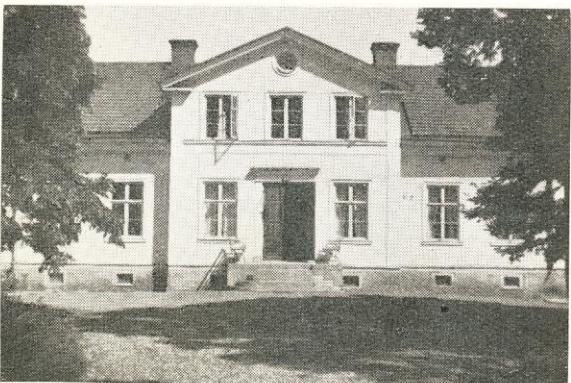
Äg.: Nils G. Erikssons stbh., bestående av lektor Erik Arnell o. Alida Eriksson f. resp. 1869 o. 1863.

Herrestad Mellangård (Arrendatorsbostaden)

Postadr.: Herrestad.

Arr.: Oscar Svensson.

Herrestad Storgård

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 90 har, därav 70 åker, 10 betesmark. Tax.-v. 16.000.

Jordart: Dungjord o. lättlera på lerbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1860. Ekonomibygn. omb. 1927 o. 1935. 7 hästar, 5 unghästar, 20 kor, 15 ungdjur, svin o. höns till husbehov. Traktordrift. Garden till släkten omkr. 1850 genom riksdagsman Gustav Andersson, som efterträddes av sin mäg, nuv. äg:s fader.

Äg.: Olle Juberg f. 1881. Son till Nils J. Juberg o. h. h. Hilda f. Andersson. Gift med Gerda f. Andersson. Barn: Olle, Anna, Lars.

Äg.: Nämndeman. Kyrkovård. V. ordf. i komm.-nämnd.

Herrestad Svanagården

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 45 har, därav 25 åker, 20 betesmark, skog till husbehov. Tax.-v. 31.300.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. omkr. 1840, senare renov. Magasin uppf. 1913, ladug. 1915, höns hus 1937. 4 hästar, 1 unghäst, 8 kor, 8 ungdjur, svin till husbehov, 40 höns. Gården till släkten 1910 genom nuv. äg. Den är vackert belägen vid Tåkern o. har förut ägts av baron Axel Hermelin på Gripenberg.

Äg.: Axel Johansson f. 1878. Son till Johan Fridell o. h. h. Matilda Pettersdotter. Gift med Olivia f. Karlsson. Barn: Agnes, Gunnar, Annie, Folke, Alvar, Margit, Tage.

Husberga

Postadr.: Herrestad. Tel. 4.

Areal: 102 har åker, 10 skog o. betesmark. Tax.-v. 147.600.

Jordart: Lerjord o. moränlera. Djurbesättn.: 12 hästar, därav 4 prem. ston, 1 unghäst, 3 föl, 23 kor, 28 ungdjur, 2 tjurar. Reakt.-fri o. delv. stamb.-berättigad S. R. B.-besättn.

Kyrkoherdebostället är uppf. 1871 o. moderniserat 1920 o. 1940. Dessutom finns en byggn. från slutet av 1700-talet. Från denna tid stammar även en ladug. Andra ekonomibygn. äro uppf. 1938.

Gården är omtalad som "Hwsæbyærgh" och "Husberga" i flera handlingar från 1300-talet. Bl. a. skänkte 1392 riddaren Eringislo Sonasson sitt gods härstädes till ett av hans föräldrar vid Växjö domkyrka upprättat kapell. Med gåvan följde skyldighet att läsa själamässor för honom o. vissa av hans släktingar.

Husberga kom till släkten i arrende 1923 genom nedannämnde G. A. Rosén, vilken dog 1925.

Äg.: Pastoratet.

Arr.: Gustav Albert Roséns stbh. G. A. R. f. 1878. Son till Fredrik Andersson o. h. h. Karolina. Gift 06 med Ester Magdalena Andersson (död 36). Barn: Wenzel f. 07, Margit f. 10, Tore f. 13, Valter f. 16, Lage f. 18, Hans f. 20.

Lundby

Postadr.: Herrestad. Tel. 34.

Areal: Total 40 har åker. Tax.-v. 55.200.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. 1745, renov. 1934. Ekonomibygn. uppf. i början av 1800-talet. 5 hästar, 3 unghästar, 8 kor, 12 ungdjur, 1 tjur, 6 svin, c:a 50 höns. Besättn. kliniskt undersökt. Traktordrift. Arealen helt rördikad efter plan. Gården har varit i släkten sedan slutet av 1800-talet.

Äg.: Enok Nilsons stbh. E. J. N. f. 1874, död 38. Son till Lars Petter Nilsson o. h. h. Johanna Andersson. Gift 07 med Agnes Pettersson f. 23/10 1882, dotter till Karl Aug. Pettersson o. h. h. Augusta Kristina Karlsdotter. Barn: Sten, Karl Erik, Allan.

Stbh. arrend. även Lundby 7/32 o. 3/32 å 20 har, tax.-v. 30.900.

Lundby Frälsegård

Postadr.: Herrestad.

Areal: 35 har åker. Tax.-v. 49.000.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Man- o. ekonomibygn. uppf. omkr. 1900. 4 hästar, 1 tjur, 20 kor, 9 ungdjur, 40 svin, 200 höns. Traktordrift. Gården till släkten 1934 genom nuv. äg.

Äg.: Carl A. Henriksson f. 1881. Son till H. V. Henriksson o. h. h. Lovisa Skullman. Gift med Gerda f. Eriksson. Barn: Sigrid, Märta, Vensel, Elsa.

Lundby Västergård

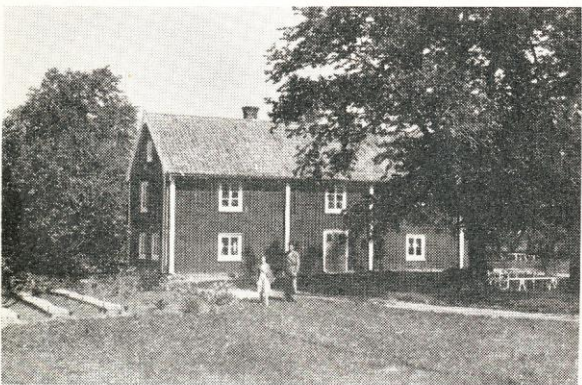
Postadr.: Herrestad.

Areal: 36 har åker. Tax.-v. 57.000.

Jordart: Ler- o. dungjord. Manbyggn. uppf. 1870-80, senare renov. Ekonomibygn. uppf. 1922. 5 hästar, 1 unghäst, 14 kor, 10 ungdjur, 5 svin, 50 höns. Gården till släkten omkr. 1900 genom nuv. äg.

Äg.: Ernst Staaf f. 1874. Son till August Staaf o. h. h. Matilda. Gift med Märta f. Nilsson. Barn: Einar, Karin, Inga, Gösta, Artur.

Arr.: Sönerna Gösta o. Artur Staaf.

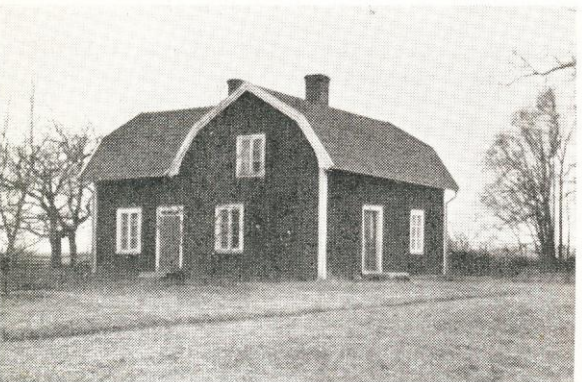

Svälinge

Postadr.: Vadstena. Tel. 3 Herrestad.

Areal: Total 57,5 har åker, 40 skogs- o. betesmark. Manbyggn. uppf. 1820. Ekonomibygn. uppf. 1914. Gården är en gammal släktgård sedan 1700-talet, vackert belägen vid sjön Tåkern.

Äg.: Erik Enander Björling f. 1890. Son till Ivar Enander Björling o. h. h. Ida f. Nützman. Gift 18/5 18 med Hildur Maria f. Karlsson. Barn: Birgitta, Ingeborg, Gustav, Karin, Stina o. Lena.

Svälinge Lillgård

Postadr.: Arneberga. Tel. 3 A Herrestad.

Areal: Total 41 har, därav 32 åker, 9 betesmark.

Jordart: Lermylla o. dungjord. Manbyggn. tillb. 1931. Ekonomibygn. uppf. 1911. 3 hästar, 9 ungdjur, 6 svin, c:a 10 höns. Gården till släkten 1936.

Äg.: Gustav Carlsson f. 1874. Son till Johan Carlsson o. h. h. Eva. Gift 09 med Anna Maria f. Jonsson. Barn: Folke o. Henning, som tagit släktnamnet Axby.

Äg.: Genomgått Lunnevads folkhög- o. lantmannaskola. Ordf. i komm.-stämman, komm.-fullm. o. vägstyr., v. ordf. i Göstrings härads allmänningsstyr., kroombud, styr.-led. i Skånska Banken o. i Göstrings Härads Sparbank.

Svälinge, Norra Skattegård

Postadr.: Arneberga.

Areal: Total 17 har, därav 15 åker, 2 ängsmark. Tax.-v. 21.800.

Jordart: Lera o. mylla. Manbyggn. uppf. omkr. 1850. Ekonomibygn. uppf. 1924. 2 hästar, 4 kor, 4 svin, 60 höns. Gården till släkten i början av 1800-talet.

Äg.: Ernst o. Emma Petersson f. resp. 1875 o. 1877. Barn till Gustaf Petersson o. h. h. Kristina f. Johansson.

Åsberga Mellangård

Postadr.: Herrestad.

Areal: 34 har åker, tomt o. trädgård. Tax.-v. 46.800.
Jordart: Lerbl. mulljord. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1850. 4 hästar, 1 unghäst, 10 kor, 11 ungdjur, 5 svin, 75 höns. Gården till släkten 1924 genom nuv. äg.

Äg.: Carl A. Gustavsson f. 1870. Son till Gustav Svensson o. h. h. Hedda f. Olsson. Gift med Hulda f. Johansson. Barn: Astrid, Greta.

Arr.: Elof Ottosson f. 02. Son till Otto Johansson o. h. h. Inga f. Emanuelsson. Gift med Elsa f. Jonsson. Barn: Lars, Göran.

Åsberga Västergård

Postadr.: Herrestad.

Areal: 19 har åker. Tax.-v. 25.500.

Jordart: Lerjord. Manbyggn. uppf. omkr. 1870. Ekonomibyggn. uppf. 1907. 2 hästar, 7 kor, 4 ungdjur, 4 svin, höns till husbehov. Arealen täckdikad. Gården till släkten 1913 genom nuv. äg.

Äg.: A. P. Krus f. 1853. Gift med Augusta. Barn: Carl, Clara, Ester, Axel, Oskar, Alma, Märta.

Brukare: Carl Krus f. 1882.

Åsberga Öster- och Västergård

Postadr.: Herrestad. Tel. 28.

Areal: Total 38 har, därav 35 åker, 2 ängsmark, 1 tomt. Tax.-v. 52.200.

Jordart: Dung- o. klapperstensjord. Manbyggn. uppf. under obekant tid, renov. på 1910-talet. Ekonomibyggn. renov. under senare år. 3 hästar, 6 kor, 6 ungdjur, 5 modersuggor. Besättn. kliniskt undersökt. Gården till släkten 1910 genom nuv. arr:s fader.

Äg.: Ola Jonsson o. hans syskon.

Deläg. o. arr. (sedan 1936): Ola Jonsson f. 11. Son till Johan Alfr. Jonsson o. h. h. Lovisa f. Jönsson. Gift 36 med Elsa f. Johansson. Barn: Ulla Britta f. 36.

Herr Jonsson genomgick Hamra lantmannaskola 1932—33.

Ängsnäs

Postadr.: Herrestad.

Areal: Total 3 har, därav 1,5 åker, 1,5 övr. mark, skog till husbehov. Tax.-v. 5.700.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. 1937. Ekonomibyggn. uppf. 1922. 3 kor, 1 ungdjur, 3 svin, 50 höns. Gården till släkten 1936 genom nuv. äg.

Äg.: Arvid Kastensson f. 1886. Son till Anders Kastensson o. h. h. Kristina f. Johansson.